

PERHON KUNNALLE

OKSAKOSKEN KOULUN LAKKAUTTAMINEN JA TULEVAISUUDEN KÄYTTÖ

1. En lähde toistamaan kaikkia niitä perusteluja, joiden takia Oksakosken koulun

lakkauttaminen tehtiin väärässä järjestyksessä ja kuten se on nyt todettu, kuuleminen hoidettiin puutteellisesti. Kuten kuulemistilaisuudessa 16.1.2023 totesin, olen edelleen vahvasti sitä mieltä, että Oksakosken koulun lakkauttaminen ja toimivan koulun oppilaiden siirto ahtaisiin tiloihin Kirkonkylän koululle oli ilmeisen liioiteltu toimenpide, jota ei ollut loppuun saakka harkittu etenkin siirron aiheuttamien seurausten suhteen. Mikään instanssi, ei AVI, ELY tai Ympäristöterveydenhuolto, ei ollut vaatinut Oksakosken koulun sulkemista, vaan sisäilmahaittojen poistamista ja tilojen palauttamista turvallisiksi. Ongelmat sisäilmassa eivät aiheutuneet opetustiloissa vaan kantautuivat muualta (yksityiskohtaista selitystä ei vaadittane enää tähän asiakirjaan). Korjaavia toimia ei tehty ajoissa ja se on nyt nähty, mutta on olemassa esimerkkejä lähiseudullakin vastaavanlaisten ongelmien onnistuneista korjaamisista paineistuksen avulla sekä muita teknisiä korjauksia on pystytty tekemään muissa kunnissa ja koulutiloissa hyvillä tuloksilla ja edullisemminkin kuin arviot meillä olivat.

Lisäksi on herännyt vakava kysymys: kumpi oli ensin: sisäilmaongelma vai

ilmapiiriongelma henkilöstön välillä? Molemmat voivat heijastua oppilaisiin ja sitä kautta aiheuttaa lisää haastavia tilanteita, kuten on kuvailtu tilanteita vaihtuvan henkilöstön kanssa.

Oksakosken koulun hätiköidyn lakkauttamisen ja yli 60:n oppilaan siirron aiheuttamia seurauksia nautimme nyt sekä yläkoulussa että Kirkonkylän koulussa. Ahtaus luokissa ei ole ongelmattonta, vaikka lisähenkilöstöä onkin palkattu yllin kyllin. Muistettakoon, ettei Kirkonkylän koulua ole suunniteltu noin suurelle oppilasmäärälle.

Lapsivaikutusten kokonaisarvioinnin tekemättä jättäminen tuolloin parisen vuotta sitten oli todella ajattelematonta.

2. Sinänsä olen tyytyväinen siihen, että lapsivaikutusten arviointi tehdään edes nyt. Toivon, että sen tulosten arviointi johtaa muutoksiin niin, että jotakin tapahtuu tulevaisuudessa myös Kirkonkylän koulun oppimisympäristössä ja toimintakulttuurissa - lasten eduksi. Tätä olin aikeissa kysyä kuulemistilaisuudessa.

3. Kysymykseni kunnan päättäjille:

Mitä kunta aikoo tehdä Oksakosken koulun rakennuksille, kun koulu lakkaa (kuten nyt näyttää vahvasti käyvän)? Entä mitä aiotaan tehdä koulun irtaimistolle? Koulu on jätetty tilaan, kuin olisi sotaan jouduttu lähtemään (kaikki käyttökelpoinen, hyväkin, ja puhdistettavissa oleva materiaali, on jätetty niille sijoilleen.

Miksi koulurakennusten on annettu rappeutua noin kolmen vuoden ajan edes yrittämättä niitä korjata tai ongelmia poistaa? Suojellun, vanhemman koulun kunto huolestuttaa, myös jo tapahtunut ja tuleva mahdollinen ilkivalta.

4. Ehdotuksia tulevaan:

Kiinteistöistä pidetään huolta, jotta niitä voitaisiin käyttää jatkossa, edes joskus.

Irtaimiston huutokauppa (ostajan omalla vastuulla tietäen, että tavara voi olla "saastunutta"). Sitä ennen käyttökelpoisen, kovapintaisen tavaran puhdistus ionisointilaitteiden avulla tms. desinfiointi.

Koulumuseon perustaminen Oksakosken koululle, koska ns. puukoulu pilattiin jo.

Uudemman koulun korjaus harrastekäyttöön mm. Kansalaisopiston piirien tiloiksi: käsityö-, kudonta- ja taidepiirit esimerkkeinä. Nythän on varmaan jo hyviä kokemuksia myös asunnoiksi muuttamisesta, mitä voitaneen myös jatkaa ja laajentaa.

Outi Leväniemi

Nanna Lindavist

Perhon kunta / sivistyslautakunta
Kirjaamo
PL 20
69951 PERHO

23.1.2023

Asia: Oksakosken koulun lakkauttaminen

Perhon kunta valmistelee Perhon alakoulujen koulupiirien yhdistämistä ja Oksakosken koulun lakkauttamista 1.8.2023 alkaen. Tämän johdosta järjestettiin hallintolain (434/2003) 34 §:n mukainen asianosaisten kuulemistilaisuus Oksakosken koulun liikuntasalissa maanantaina 16.1.2023 kello 18. Ollessani estynyt saapumasta tilaisuuteen, haluan esittää mielipiteeni kirjallisesti. Minulla ei enää ole alakouluikäisiä lapsia, mutta kutsu kuulemistilaisuuteen oli suunnattu Perhon kuntalaisille, Oksakosken koulun huoltajille, oppilaille ja henkilöstölle, joten esitän mielipiteeni Perhon kuntalaisena. Omat lapseni olivat oppilaina Oksakosken koulussa vuosina 2007 – 2018, joten minulla on myös omakohtaisia kokemuksia Oksakosken koulusta. Lisäksi toimin Oksakosken koulun vanhempainyhdistyksen Osaavat ry:n sihteeri-rahastonhoitajana vanhempainyhdistyksen perustamisesta siihen saakka, kunnes nuorin lapsistani siirtyi yläkouluun.

Ensiksi haluaisin ilmaista näkemykseni Oksakosken koulun sisäilmaongelmasta.

Saamani tiedon mukaan vanha koulurakennus (lähempänä Perhonjokea) on suojeltu kohde. Tässä rakennuksessa on aistinvaraisesti havaittava sisäilmaongelma, jonka havaitsin heti kun ensimmäisen kerran kävin rakennuksessa. Joitain korjauksia on tehty muun muassa silloisten päivähoitotilojen keittiöön, mutta käsittääkseni sisäilmaongelmaa se ei ole ratkaissut.

Uudemmassa koulurakennuksessa (Peltokankaantien varrella) en ole koskaan aistinvaraisesti havainnut sisäilmaongelmia. Olen useamman kerran käynyt sekä viettänyt aikaa alakerran luokkahuoneissa ja opettajanhuoneessa, keittiössä sekä yläkerrassa esikoulun käytössä olevissa tiloissa. Yksittäisiä kertoja olen myös käynyt kellarivarastossa.

Seuraavaksi käsittelen joitain Oksakosken koulun hyviä puolia.

Pienemmässä koulussa kaikki ovat tuttuja; opettajat tuntevat oppilaat ja oppilaat tuntevat toisensa. Yhdysluokkien myötä tutustuu myös vuotta vanhempiin ja vuotta nuorempiin koululaisiin ja tuttu on turvallinen. Myös oppilaiden vanhemmat tutustuvat toisiinsa eri tavalla kuin isossa koulussa, muun muassa vanhempainilloissa sekä koululla järjestettävissä tapahtumissa. Monilla perheillä on useampi kuin yksi lapsi koululla ja tämä tuo jatkuvuuden tunteen sekä myös lisää turvallisuuden tunnetta.

Koulumatkat ovat myös joko lyhyitä (kävellen) tai ainakin selvästi lyhyempiä (linja-autolla), mikä vaikuttaa myönteisesti koulupäivän pituuteen ja oppilaan jaksamiseen.

Kun omat lapseni kävivät koulua Oksakoskella, kuulin aikuisten (opettajat, vanhemmat) tyytyväisinä kertovan, kuinka 5. - 6. luokan oppilaat eli 11 - 12-vuotiaat lapset Oksakoskella leikkivät ja liikkuivat välitunnilla, mutta kuinka Kirkonkylän koululla samanikäiset lapset ottivat mallia yläkouluikäisistä, jotka lähinnä seisoivat paikoillaan välituntisin. Näin ollen pienemmässä koulussa, jossa ei ollut yläkouluikäisiä samassa pihapiirissä, lapset saivat olla lapsia hieman kauemmin. Ei ollenkaan huono asia nyky maailmassa, kun somen myötä aikuisuus tuntuu tulevan eteen aina vain nuoremmille.

Toki pienessä koulussa on myös huonoja puolia.

Yksi sellainen on kaverit – tai ehkä niiden puute. Ei ole kovin paljon valinnanvaraa; jos luokalla on alle 10 oppilasta, olet kaveri heidän kanssa jotka siellä ovat. Näin ollen isommassa koulussa on enemmän vaihtoehtoja. Tämä asia on tuotu esille muun muassa Perhonjokilaakso -lehden kirjoituksessa 19.1.2023, jossa myös tuotiin esille se, että mikäli nyt kirkonkylällä olevia oppilaita siirrettäisiin Oksakoskelle syksystä 2023, kaverisuhteet eivät välttämättä siirtyisi mukana.

Jo suljetun ("lakkautetun") koulun avaaminen on projekti sinänsä, johon henkilökohtaisesti en edes usko valitettavasti olevan tahtotilaa Perhon kunnassa.

Oksakosken koulun sulkeminen oli päätös, joka aikoinaan vietiin läpi nopeasti, ennen kuin siihen varsinaisesti ehdittiin reagoida. Nyt oppilaat ovat sopeutuneet Kirkonkylän kouluun, eikä jo siellä olevien oppilaiden etu, noin yleisesti ottaen, ole enää siirtyä takaisin Oksakosken koululle. Toki jonkun oppilaan kohdalla pieni koulu voisi olla parempi vaihtoehto, mutta yksilöt ovat yksilöitä.

Voisiko sitten esikoululaiset aloittaa Oksakoskella, ja sitten pikkuhiljaa tulisi vuosi vuodelta uusia oppilaita koululle? Varmasti voisi, mutta tätäkään tuskin pidetään tarkoituksenmukaisena.

Mitä sitten käytännössä voisi tehdä eri lailla?

Mikä on asia, jolla Oksakosken koulun sulkemisen kielteiset vaikutukset voisi minimoida?

Yhtenä suurena, mutta suhteellisen helposti toteutettavana, asiana on **koulukyydit Kirkonkylän koululle**.

Koulukuljetus saattaa pidentää koulupäivää huomattavasti.

Tämä asettaa oppilaat eriarvoiseen asemaan ja vaikuttanee muun muassa oppimistuloksiin, koulumenestykseen ja sitä kautta myös tulevaisuuteen.

Esimerkiksi Peltokankaalta ja Kivikankaalta (eli Oksakosken koulupiirin sivukyliltä) kouluautolla kesti noin 10 minuuttia Oksakosken koululle. Sen sijaan, kun omat lapseni olivat 6 tuntia koulussa Kirkonkylän yläkoulussa, he olivat lähes 8 tuntia poissa kotoa. Kouluauto Peltokankaalta kun kiersi Alajoen ja/tai Metsä-Porasen kautta Kirkonkylälle. Matka Peltokankaalta Kirkonkylälle on noin 20 km, mutta siihen kului kouluautossa jopa 50 minuuttia yhteen suuntaan. Tästä monet yläkoulun opettajat eivät olleet edes tietoisia, vaan yllättyivät, kun kuulivat 7-luokkalaisten lähes 40-tuntisesta kouluviikosta. Toki alakouluikäisillä koulupäivät eivät kaikki ole 6 tunnin mittaisia, mutta kyllä 4 tunnin päiväkin tuntuu pitkältä, kun matkoineen ollaan lähes 6 tuntia poissa kotoa.

Näin ollen ehdotan, että alakouluikäisten koulukyydit Peltokankaalta ja Kivikankaalta ajaisivat korkeintaan Kiveläntien kautta Kirkonkylälle, eivätkä enää kiertäisi sen pidemmin. Silloin koulumatka veisi noin 20 – 30 minuuttia aamulla ja saman verran iltapäivällä.

Perhossa 23.1.2023

Nanna Lindqvist

Perhon kunta/sivistyslautakunta
kirjaamo PL 20
69951 PERHO

KOULUVERKKOTYÖRYHMÄLLE HUOMIOITA

- Näitä kouluasioita ja koulupiirijakoja voidaan miettiä monelta eri kannalta. Tässä muutamia pohdintoja.
- Miten kahden alakoulun malli istuu kunnan strategiaan, kun kunnan asukaslukua pitää nostaa (vuonna 2030 3500 asukasta), mutta kouluverkkoselvityksessä vedotaan syntyvyyden laskuun ja oppilaiden vähenemiseen eli halutaanko tänne vain eläkeläisiä. Pieneneekö siis luokkakoot?
- Taulokot ja tilastot voidaan tehdä monella tapaa, esim. mihin kohtaan raja vedetään eli kuuluuko Taipale Möttöseen vai kirkonkylään ja Kokkoneva Oksakoskeen vai kirkonkylään. Pitäisikö tehdä eri vaihtoehtoja tilastoille. Voidaanko perheitä kannustaa laittamaan omat lapset pienempää kouluun?
- Miten jatkossa määritetään lähikoulu ja huolehditaan, että se toteutuu eikä oppilaita tule Möttösestä kirkolle tai päinvastoin. Mitkä ovat tarpeeksi pätevät perusteet opiskeluun muussa kuin lähikoulussa? Takaako koulun aikuiset, ettei ketään kiusata?
- Miten aidosti taataan kaikille oppilaille tasapuoliset oppimismahdollisuudet, kun kirkonkylällä ei tilat riitä isojen luokkien jakamiseen tai jakamisessa käytetään kyseenalaisia paikkoja, esim. kellaria liikuntatunteihin ja käytäviä lukuaineisiin.
- Millä keinoilla taataan, että kaikille oppilaille on mielekästä ja turvallista tekemistä välitunneille, jos tuleva liikuntahalli pienentää edelleen välituntialueita kirkonkylällä.
- Valtakunnallisesti ollaan huolissaan oppilaiden oppimistulosten heikkenemisestä ja monet opettajat kokevat, että syynä ovat esimerkiksi pienten lähikoulujen lakkauttaminen, suuret luokkakoot, avointen oppimisympäristöjen lisääntyminen, kannellisten pulpettien puuttuminen, oppikirjoista luopuminen jne. Miten Perhossa taataan, ettei näin kävisi?
- Jos kolmen alakoulun malli unohdetaan, pitäisikö miettiä, että kaikki koko kunnan kuudesluokkalaiset opiskelisivat jatkossa ns. L-rakennuksessa yläkoululaisten kanssa.
- Miten inklusio toteutetaan? Kirkonkylällä vain vai myös Möttösessä. Riittääkö siihen henkilökuntaa?

Ystävällisesti

Maria Rannila

AJATUKSIA JA MUISTOJA KIRKONKYLÄN JA OKSAKOSKEN KOULUISTA – JA VÄHÄN MUUSTAKIN

Sakari Vainionpää 30.1.2023

Johdanto - Memory Lane

Olen opettanut Perhossa englantia Möttösen, Taipaleen, Kirkonkylän, Kokkonevan, Oksakosken, Peltokankaan ja Salamajärven alakouluilla (sekä vähemmässä määrin yläkoululla, lukiossa ja maaseutuoppilaitoksessa). Sinänsä toki ihan kelpo kouluja kaikki, mutta mielestäni paras oppimisilmasto oli Oksakosken koululla. Se näkyi mm. oppilaiden innostuksena, hyvänä työrauhana ja oppimistuloksina, ja kaikki tämä kiedottuna lasten kokoiselle koululle ominaiseen lämpöön ja kodinomaisuuteen.

Tuota muistojeni koulua ei ehkä ole ollut olemassa enää vuosiin. Oksakosken koulu lie alkanut nikotella koulunjohtajuuksien katoamisen myötä, ja koulu lakkasi tosiasiallisesti lopullisesti olemasta jo sinä samaisena päivänä, kun oppilaat kuljetettiin ensimmäisen kerran kirkonkylälle – koulun rakennuksissa todettujen korjaustarpeiden jäädessä sikseen.

Peruuttamaton ratkaisu on siis syntynyt, ja kaikki sen tunnustavat. Lapset käyvät jatkossa koulua kirkolla ahtaissa oloissa, mutta sentään terveellisissä, siisteissä ja nykyaikaisissa tiloissa – siihen nähden kaikki parranpärinä on joutavaa. Ilman toisenlaista tilankäyttölinjausta alakoulun ahtaus jatkuu vielä vuosia. Ja Oksakosken kylälle koulun sulkeminen on tietysti iso kolaus.

”Tikulla silmään sitä, joka vanhoja muistelee.”

Uhallakin silti muistelen paria Perhon kouluoloissa vuosien mittaan toteutettua muutosta, joista lautakunnan jäsenten on hyvä olla tietoisia. Näyttää nimittäin siltä, että toisinaan kunnassamme saatetaan päätyä ratkaisuihin, jotka eivät pidemmän päälle ole oppilaiden koulunkäyntiedellytysten eikä kunnan rakennuskannan järkevän käytön tai kunnan yleisedun kannalta lainkaan tarkoituksenmukaisia.

Yhteistä tällaisille ratkaisuille on se, että niitä parhaita kouluasiantuntijoita – eli toiminnan ytimessä olevia opettajia ja avustajia – on ehkä lain edellyttämällä tavalla asian käsittelyssä kyllä kuultu, mutta ei ensinkään kuunneltu. Ei ainakaan silloin, jos heidän kantansa on poikennut kunnan maksaman konsultin visiosta tai kenties kymmeniä vuosia sitten koulunsa käyneiden setämiesten ja tätien valtuustoseminaarissa muuten sopimasta. Tällaisesta olisi hyvä päästä eroon.

Kaikki saman katon alle?

Vuosituhanne vaihteen aikoihin koulukeskus natisi oppilaspaljoudesta. Paineen helpottamiseksi esiopetus ja alkuopetus siirrettiin Kokkonevan kouluun, joka oli jäämässä tyhjilleen ja jonka kunta oli omalla kustannuksella laittanut hyvään kuntoon vain joitakin vuosia aikaisemmin.

Kokkonevan koulu tarjosi 0–2-luokkalaisille oivalliset sopivat opetustilat sekä turvallisen ja lasten mielikuvitusleikkejä tukevan lähiympäristön, koulukeskuksessa vapautui tilaa ja Kokkonevan hyväkuntoinen

kiinteistö pystyttiin hyödyntämään alkuperäisessä tarkoituksessaan. Kuljetusmatka oli lyhyt ja sen kulut maltilliset.

Tuolloin oli tullut tavaksi puhua kolmen alakoulun mallista (Oksakoski-Kirkonkylä-Möttönen), ja Taipaleen koulun vuoro tuli joutua lakkautetuksi. Kodit saivat valita, menevätkö heidän lapsensa Möttösen vai Kirkonkylän kouluun.

Koulun lakkauttaminen on kylälle ja kyläläisille kipeä ja usein tunteisiin menevä asia. ”Kun meiltä viedään ainut koulu, niin miksi kirkonkylällä pitäisi olla kaksi”, joku puhisi. Täysin ylitsepääsemätöntä oli kuulemma se, että Taipaleelta linja-autolla kirkolle tulevat esi- ja alkuopetuksen oppilaat olisivat joutuneet jatkamaan toisella autolla Kokkonevalle. Pieniä oppilaita tuli Taipaleesta kirkolle vähän.

Valtakunnallinen koulujen lakkautushysteria teki työtään Perhossakin. Opetustoimen kulut syntyvät henkilöstömenoista. Suurista säästöistä puhuttiin myös esi- ja alkuopetuksen kirkolle palauttamisen yhteydessä, vaikka esimerkiksi minkäänlaisia henkilöstövähennyksiä toteutunut, kun sama henkilöstö jatkoi kirkolla. Sitä paitsi hiljattain julkaistu valtakunnallinen tutkimus osoitti, etteivät koulujen lakkauttamiset tuottaneet lainkaan niitä säästöjä, joiden nimissä ne tehtiin. Kirkonkylän ja Kokkonevan välisten siirtymien kuljetuskulut olivat koulutoimen volyymissa marginaaliset.

Nuo kolme vaikutinta kuorutettiin vielä joidenkin haaveilla siitä, miten hienoa olisi saada kaikki Kirkonkylän alakoulun oppilaat ”saman katon alle” – vaikka mitään sellaista ”yhteistä kattoa” ei silloin ollut olemassa.

Opettajien vahvoista vastalauseista huolimatta siirtoratkaisu nuijittiin läpi vedoten siihen, että kyllä koulukeskuksessa tilaa on.

Todellisuudessa pienet lapset jouduttiin hajasijoittamaan kirjaston alakertaan, jossa oli ollut pari lukion opetustilaa. Ne eivät pikkuväelle toki riittäneet, vaan ensin nuorisotoimi joutui luopumaan kirjaston alakertaan rakennetuista nuorisotiloista, jotka oli juhlapuheissa ehditty ylevästi pyhittää nuorten käyttöön ikiajoiksi. Silti lisätilaa edelleen kaivattiin, ja katseet kääntyivät ylöspäin, kirjastokerrokseen. Uusiokäyttöön siirtyi ensin tietokonehuone ja sitten oheisnäyttelytila. Alakerrassa opetusta annettiin myös tiloissa, jotka eivät täyttäneet opetustiloille asetettuja vaatimuksia.

Kunnan eri toimintojen yhteensovittaminen ei käynyt kaikilta osin aivan kitkattomasti, vaikka toisin ehkä halutaan muistaa. Kirjaston puolelta tuli koululle lausuntoja, joista ei löytynyt juurikaan lämpöä tai ymmärrystä lasten tai koulun tarpeille.

Kokkonevan koulu päättyi päiväkotijakson jälkeen lopulta ongelmakiinteistöksi.

Koulunjohtajien tapaus

Kouluväen pontevasta vastustuksesta ja lukuisista kuulemisista huolimatta Perhossa lakkautettiin sitten alakoulujen koulunjohtajuudet 2014 - edelleen säästöjen nimissä - ja perustettiin koulujen yhteinen alakoulun rehtorin virka.

Kullakin alakoulullahan oli ennen ns. luottamusrehtori, eli yksi koulun opettaja hoiti oppituntiansa lisäksi koulunsa johtajan tehtävät.

Johtajuuksien lopettaminen rampautti koulujen toimintaa, kun läsnä olevaa henkilöstöjohtajaa ei enää ollut - pedagogisesta lähijohtamisesta puhumattakaan. Myös esimerkiksi kiinteistöjen valvonta heikkeni, mikä saattoi osaltaan näkyä myös Oksakosken koulun ongelmien pahenemisena.

Oman koulunjohtajan poistuminen ei voinut olla vaikuttamatta muutenkin koko työ- ja kouluyhteisöön, millä saattoi olla osaltaan vaikutusta myös Oksakosken opettajien heikkoon pysyvyyteen. Hyvä muistaa sekin, että Perhon kunta piti pitkään tapanaan maksaa vuodeksi kerrallaan valituille opettajille palkkaa vain koulun toiminta-ajalta, mikä saattoi ohjata sitoutuvia opettajat toisaalle. Paha kello kauas kuuluu.

Erään laittomasti kohdellun opettajan valituksesta annettu hallinto-oikeuden ratkaisu vihdoinkin pakotti kunnan muuttamaan tyyliään, tosin vasta kunnan korkeimpaan hallinto-oikeuteen osoittaman, jo etukäteen turhaksi tiedetyn jatkovalituksen jälkeen.

Välttämättömyyden pakosta koulunjohtaja-asiassa on sittemmin jouduttu ottamaan takapakkia ja tulemaan järjen ääntä kohti. Nyt kun kunnassa on enää kaksi toimivaa alakoulua, kummallakin on lähiesimiehenä toimiva vararehtori yläpuolellaan ilman opetusvelvollisuutta oleva alakoulujen yhteinen virkarehtori.

Sananen yhdysluokkaopetuksesta

Yhdysluokkiakin on kuulemma epäilty Oksakosken opettajapaon yhdeksi syyksi. Yhdysluokassa toimiva luokanopettaja sai ennen ja saanee edelleen vähän korotettua palkkaa, ja varsinaisia yhdysluokkatunteja – tunteja, jolloin luokassa todella opiskellaan kahta eri asiaa – tulee hyvin toimivassa kolmiopettajaisessa koulussa pidettäväksi suhteellisen vähän. Pedagogisesti tilanne ei ole ainakaan kauttaaltaan huono, koska se ohjaa oppilaita keskittymään omaan asiaansa.

Välineaineissa – äidinkieli, matematiikka, englanti – luokka pystytään hyvällä suunnittelulla ja henkilöstön tehokkaalla käytöllä usein jakamaan kahdeksi erikseen vuosiluokkansa mukaisesti opiskelevaksi ryhmäksi. Reaaliaineissa taas käytössä on vuorokurssijärjestelmä, eli molemmat luokkatasot opiskelevat asiat yhdessä – eihän se, että karhusta opitaankin jo tänä vuonna, estä oppimasta asioita oravasta seuraavana vuonna.

Yllä sanotusta johtuen kolmiopettajaista koulua pidettiin ennen pedagogisesti varsin toimivana yksikkönä, koska kolme opettajan virkaa edellyttivät kuitenkin siksi suurta oppilasjoukkoa, että esimerkiksi myös liikunnan joukkuelajien opetus onnistui, ainakin soveltaen ja vähän mielikuvitusta käyttäen.

Totta on, että nuori opettaja ei tätä välttämättä tiedä. Opettajanvalmistuslaitoksessa yhdysluokkia tunnetaan tuskin ollenkaan.

Oksakosken koulun loppuessa yhdysluokkaopetus Perhossa jää historiaan.

Pidetään katse pallossa

Vanhemmat kantavat luonnollisesti huolta lastensa hyvinvoinnista, ja on hyvä, että lapset löytävät ystäviä, mutta yksittäisten kaverisuhteiden kautta ei sentään voisi linjata suuriin oppilasmääriin vaikuttavia ratkaisuja. Oksakosken kouluun liittyvää keskustelua on yleisesti leimannut tietty putkinäköisyys; on keskitytty liiaksi Oksakoskelta tulevien oppilaiden koulunkäyntiin ja sen muutokseen ja edellytyksiin, vaikka kolikolla on toinenkin puoli.

Kun kirkonkylän uusi alakoulu rakennettiin, se tehtiin – ja jälleen koulun opettajien näkemyksestä poiketen – jo alun perin hivenen liian pieneksi koulupiirin ”omien oppilaiden” tarpeisiin; se kaivattu ”yhteinen katto” näytti kuin kutistuneen pesussa. Yli viidenkymmenen lisäoppilaan tulo Oksakoskelta jo valmiiksi täyteen kouluun ei ole voinut olla vaikuttamatta myös koulussa jo olleiden oppilaiden oppimisedellytyksiin. Hyvin

käyttäytyvänäkin lisäväki on jo pelkällä lukumäärällään tuonut kouluun lisää rauhattomuutta ja säpinää sekä lisännyt henkilöstön kuormitusta.

Oma kokemukseni varsinaisesta asiasta rajoittuu kevättalveen 2021, jolloin olin puolentoista kuukautta luokanopettajan sijaisena kuudennella luokalla. Luokassa oli 35 oppilasta, eli tupa oli täynnä, mutta onneksi ilmanvaihto toimi hyvin, ja happi tuntui piisaavan. Luokassa oli erinomainen avustaja ja osalla tunneista kaksi opettajaa. Oppilaat saivat erityisopetusta ja säännöllistä tukiovetusta sekä kuraattorin palvelua. Jakotunnilla toinen puoli opiskeli yleensä aulassa, jossa liikuskelin tämän tästä edestakaisin sekä oppilaita että aikuisia, joten opiskelurauhan kanssa oli siinä vähän niin ja näin.

Kokonaisuutena koulutyö tuntui sujuvan kuitenkin melko hyvin, ja oppilaista jäi hyvin myönteinen kuva. Mainittakoon, etten havainnut yhdysluokassa opiskelleiden oksakoskelaisten osaavan asioita muita huonommin; tosin tarkastelujakso oli melko lyhyt.

Oksakoskelta tulleet oppilaat valittivat alati, että välitunnit olivat tyhmiä, kun ei ollut järkevää tekemistä. Pidemmällä ruokavälitunnilla he riensivätkin mielellään urheilukentälle pelaamaan jalkapalloa lumella ja saattoivatpa innollaan vetää muitakin oppilaita mukaansa. Pienemmät oppilaat eivät enää osaa parempaa pihaa kaivata, kun eivät ole sellaista kokeneet.

Oppilaille oli koululla tarjolla rajoitetusti myös suosittuja liikunnallisia salivälitunteja.

Lopuksi

Jos kysyy koulun oloista jotakin toiselta, voi saada aivan erilaisen vastauksen. Lapset ovat sopeutuvaisia, ja henkilökunta venyy parhaimpaansa vaikka hammasta purren. Muistaakseni ainakin takavuosina kunnan työntekijöitä myös hyssyteltiin ja jopa kiellettiin julkisesti arvostelemasta kunnassa tehtyjä ratkaisuja, mikä haikahtaa sananvapauden rajoittamiselta. Mielestäni opettajien kuten muidenkin kuuluu silti kertoa ainakin päättäjille se, minkä näkevät ja ymmärtävät totuudeksi, eikä sitä, minkä olettavat päättäjien mielellään haluavan kuulla.

Julkisessa päätöksenteossa esittelijällä on suuri valta. "Niin on, jos siltä näyttää." Valitettavasti tilastotkin osoittavat usein juuri sitä, mitä niiden halutaan kertovan. Valistuneet lautakuntien jäsenet ja valtuutetut hakevat päätöstensä tueksi suodattamatonta tietoa alkuperäislähteistä päätösesityksen ulkopuolelta.

Perho poseeraa mielellään lapsiystävällisenä kuntana, ja kouluun käytetyn resurssin mukaan sitä todella myös on. Esimerkiksi oppilaskuljetukset on kehitetty äärimmilleen, mikä selittää pieneltä osaltaan Perhon koululaisten todettua rapakuntoisuutta. Oksakosken koulun lakkauttaminen on pidentänyt oppilaiden kyyditysaikoja ja -menoja. Pitkien kuljetusten sanotaan passivoivan koululaisia.

Kouluasioissa putkinäöstä ja alituisesta tulipalojen sammuttelusta olisi jo aika päästä kauaskantoiseen ja laaja-alaiseen suunnitteluun - ja ennen kaikkea asiantuntijatahon eli kouluväen aitoon kuuntelemiseen.

Koululinjauksiin saattavat toisinaan vaikuttaa enemmän esimerkiksi kyläpolitiikka ja jonkun henkilökohtainen ambitio tai kauna kuin lasten tai koululaisten edusta huolta kantavien ammattilaisten näkemykset. Joskus voiton vie valitettavasti se, joka yksinkertaisesti huutaa kovimmin.

Kevennyksenä loppuun räikeä mutta aito esimerkki tällaisesta omasta synnyinpitäjästäni jo vuosien takaa. Siellä kunnanvaltuusto sai eteensä esityksen kahden kyläkoulun lakkauttamisesta. Pitkäksi venyneen kokouksen päätteeksi valtuusto lakkautti saman tien kunnan kaikki kyläkoulut, joita oli siinä vaiheessa muistaakseni viisi. "Jos meiltä viärähän koulu, niin sitte toisiltakin."

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähtettäjä: aki_kauppinen@hotmail.com <aki_kauppinen@hotmail.com>

Lähetetty: maanantai 30. tammikuuta 2023 14.12

Vastaanottaja: Perho Kirjaamo <kirjaamo@perho.com>

Aihe: Perhon kunnan koulupiirijako. Oksakosken koulun lakkauttaminen

Perhon kunnan koulupiirijako syytä säilyttää nykyisenä 3-piirisenä. Möttönen, Kirkonkylä ja Oksakoski.

Perustelu: Nykyinen koulupiirijako toimiva ja tasapainoinen. Perhonjoen ja vt 13:n varrella sijaitsevat kolme koulua muodostavat kompaktin kokonaisuuden ja tasapainottavat kunnan kolmea keskeistä osaa. Joka kylällä riittää asukkaita ja oppilaita lähivuosi. Kunnan väestön ja sitä myöten oppilaiden väheneminen on fakta. Sitä ei voi kieltää. Kunnan syytä käyttää kaikki voimarat tämän kehityksen katkaisemiseksi ja veto- ja pitovoiman lisäämiseksi. Töitä riittää niin viranhaltija-tasolla kuin päättäjienkin keskuudessa. Kyseessä on kunnan elossapysyminen ja tulevasta selviytyminen. Veto- ja pitovoimaa ei lisää 1 kyläkoulun lakkauttaminen. Päinvastoin!

Oksakosken koulun kohtalo.

Olen vahvasti sitä mieltä, että Oksakosken koulussa pitää koulunpitoa jatkaa. Ja jo lv:sta 2023-2024 alkaen. Perustelut.

Kyläkoulu on kyläkoulu vielä 2020-luvunkin Suomessa. Lapsilla on pieni, turvallinen koulu, jossa kaverit löytyvät helposti ja lapsi saa apua mahdollisesti esiintuleviin ongelmiinsa välittömästi. Koulun henkilöstö (opettajat, ohjaajat, kuraattori, psykologi, keittäjä/siivooja) tavoitettavissa, esim. mahdollisessa kiusaamistapauksessa. Ehdotus: Oksakosken koulun henkilöstön (lähinnä opettajat) vakiintumisessa koululle auttaisi tarjoama YLIM. YHDYSLUOKKALISÄ. Esim. 10 % valtakunnallisen normaalin yhdysluokkalisän päälle.

Oksakosken koulun pihapiiri eri toimintamahdollisuuksineen on aivan ylivoimainen tämän päivän pikku koululaiselle. ON TILAA LIIKKUA! Samoin kuin koulun tontilla sijaiseva uudehko liikuntasalirakennus erilaisine sisäliikuntamahdollisuuksineen. Tämän päivän lapsi tarvitsee liikuntaa koulupäivän aikana myöskin täällä maaseudulla! Niin välitunneilla kuin varsinaisilla liikuntatunneilla.

Koulukiinteistö ja sen kunto. Sisäilmaongelmia koulurakennuksissa on sekä aistittu, havaittu ja mitattu. Asia on tärkeä ottaa huomioon. Olemme erilaisilla herkkyksillä tässä asiassa. Toiset aistivat ja reagoivat, toiset taas eivät. Suoranaista terveysongelmaa Oksakosken koulukiinteistöissä ei ole raportoitu. Sisäilmaongelmiin on korjausehdotuksia annettu.

Oma toimenpide-ehdotukseni. Tutkimukset tehneen A-Portaat - yhtiön ehdottamat toimenpiteet tänä keväänä sisätiloissa ja pihatyöt ensi kesänä ennen koulun alkamista. Työt kunnan työnä tai ostettuna ulkopuolelta. Kustannuksia tietenkin tulee, mutta tuskin ylitsepääsemättömiä.

Kaikenkaikkiaan. Kyseessä on mitä suuremmassa määrin kunnan päättäjiltä ARVOKYSYMYKS. Miten päättäjät suhtautuvat Perhon kunnan tärkeimpään : LAPSIIN ja sitä myöden kunnan tulevaisuuteen.

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: aki_kauppinen@hotmail.com <aki_kauppinen@hotmail.com>

Lähetetty: tiistai 31. tammikuuta 2023 11.00

Vastaanottaja: Perho Kirjaamo <kirjaamo@perho.com>

Aihe: Perhon kunnan koulupiirijako, Oksakosken koulun lakkauttaminen. Jatkoa...

Oksakosken koulun vakituisen henkilöstön (opet ym.) koulussa pysymiseksi ja koulunpitoon ryhtiä tuomaan, tarvitaan nimetty KOULUNJOHTAJA ! Tämä on ensiarvoisen tärkeä yksittäinen seikka koulunpidon sujuvaan kehittämiseen ja koulun arkipäivien pyörittämiseen. Myös yhteydenpito koteihin saa tällä tavoin järjestelmällisyyttä. Hyvin tärkeä asia tämäkin.

terv. Aki Kauppinen

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: aki_kauppinen@hotmail.com <aki_kauppinen@hotmail.com>

Lähetetty: maanantai 30. tammikuuta 2023 15.47

Vastaanottaja: Perho Kirjaamo <kirjaamo@perho.com>

Aihe: Korjaus viestiini koskien Perhon kunnan koulupiirijakoa ja Oksakosken koulun kohtaloa

Oksakosken koulukiinteistöjen kuntotarkastukset tehneen yhtiön nimi on tietenkin oululainen A-Insinöörit, ei perholainen A-portaat. Anteeksi tästä.

terv. Aki Kauppinen